

Svar på høring om lovforslag ” Lov om ændring af lov om euforiserende stoffer (Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider)”

Kære rette vedkommende

Tak for muligheden for at børne og ungdomspsykiatrisk selskab kan kommentere på forslaget om skærpelse af straffen for besiddelse af opioider. Fra børne- og ungdomspsykiatriske selskab er vi glade for, at der er fokus på at beskytte børn og unge mod øget eksponering for euforiserende stoffer.

Således er det selskabets holdning, at det er vigtigt at målrette skærper i strafferammen overfor de personer, der udover organiseret kriminalitet og får økonomisk gevinst ved salg og videreoverdragelse af euforiserende stoffer.

Samtidig er det også vigtigt for selskabet at understrege en bekymring ift. forslagets skærpelse af straf for gruppen med ulovlig besiddelse, særligt set i lyset af en mulig kriminalisering af misbrugerne, hvilket vi ikke vurderer er gavnligt for nogen misbrugere, særligt ikke for børn og unge med denne problemstilling.

Vi vil gerne derfor i stedet foreslå en tilgang, hvor der fokuseres på behandling fremfor straf overfor misbrugere, og nedenstående vil vi gennemgå baggrunden og rationalet for dette.

Straffens effektivitet som et redskab til at håndtere opioidmisbrug har vist sig at være begrænset, og det er på høje tid, at vi ser på alternative løsninger, der tager højde for den komplekse natur af stofmisbrug.

I stedet for en forøgelse af straffen for besiddelse af opioider, foreslår Børne- og ungdomspsykiatrisk selskab, at vi indfører et system, hvor personer, der besidder opioider (under grænsen for henblik på videresalg), får valget mellem straf eller behandling. Dette vil give dem en mulighed for at vælge behandling i stedet for at blive straffet og kriminaliseret i samfundet, hvilket ofte kun forværrer deres afhængighed og sociale situation.

Hvorfor behandling frem for straf?

1. **Stofmisbrug er en sygdom, ikke en forbrydelse:**

Opioidafhængighed kan være en kronisk sygdom, der kræver behandling, ikke straf. Straffen for besiddelse af opioider har sjældent en varig effekt på den underliggende afhængighed. Behandling derimod har potentiale til at hjælpe de mennesker, der lider af afhængighed, med at få et sundere og mere produktivt liv.

2. **Øget tilgang til behandling:**

Hvis misbrugere i stedet for straf får adgang til behandlingsmuligheder, kan de få hjælp til at håndtere deres afhængighed og undgå tilbagefald. Dette vil betyde at vi får mulighed for at hjælpe dem som ikke selv opsøger hjælpen.

3. **Samfundsmæssige gevinster:**

Fokus på behandling fremfor straf kan have positive samfundsmæssige virkninger, da det

mindsker stigmatiseringen af stofmisbrugere og hjælper dem med at integrere sig bedre i samfundet. Behandling kan føre til højere beskæftigelse, bedre fysisk og mental sundhed og en lavere risiko for kriminalitet på længere sigt.

4. **Reduceret pres på retssystemet og fængsler:**

Ved at tilbyde behandling som et alternativ til straf kan vi aflaste både retssystemet, kriminalforsorg og fængselsvæsenet som i forvejen er pressede. Fængslerne er ikke designet til at behandle afhængighed og mangler ofte de nødvendige ressourcer til at hjælpe disse individer på en meningsfuld måde for at sikre der ikke foregår tilbagefald.

Forslag til konkret implementering

1. **Valgmulighed mellem straf og behandling:** Personer, der tages for besiddelse af opioider, skal få valget mellem straf (f.eks. bøde eller samfundstjeneste) eller adgang til et struktureret behandlingsprogram for afhængighed. Behandlingen kan omfatte medicinsk behandling (såsom methadon eller buprenorfin), psykologisk støtte og social integration, og børre varetages af kommunale instanser og regioner såvel som private aktører.
2. **Tæt opfølgning og støtte:** De personer, der vælger behandling, skal have adgang til løbende opfølgning og støtte for at sikre, at behandlingen har en varig effekt. Dette kan omfatte regelmæssige samtaler med misbrugsbehandler, terapeuter, medicinsk monitorering og deltagelse i støttegrupper.
3. **Incitamenter til behandling:** For at motivere folk til at vælge behandling fremfor straf kan der være en incitamentsstruktur, hvor de, der vælger behandling, får en lettere straf eller en reduceret straf ved eventuelle senere overtrædelser.

Børne- og ungepsykiatrisk selskab vil gerne foreslå, at mennesker med opioidafhængighed får mulighed for at vælge en vej til bedring fremfor at blive straffet. Det signalerer håb og hjælper med at fjerne den stigmatisering, der ofte følger med afhængighed og kriminelle handlinger.

Vi håber, at forslaget om at skifte fokus fra straf til behandling kan få opbakning, da det giver en langt mere konstruktiv og menneskelig tilgang til håndtering af opioidmisbrug i vores samfund.

Med venlig hilsen

Jimmi Badawey
Speciallæge i Børne- og ungdomspsykiatri

På vegne af

Dansk Børne- og ungdomspsykiatrisk selskab.